

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**GAZİANTEP SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU**

Eylül 2017

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	2
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	12
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	20

TABLÖLAR

Tablo 1: 2016 Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

Tablo 2: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır. Kurum, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 27.05.2016 tarih 29724 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği uyarınca kurumun mali raporlama süreci, bütçe kesin hesabı (Md. 40) ve mali tabloların hazırlanmasını (Md.484) içermektedir.

Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresinin 2016 gider bütçesi 420.000.000,00 TL öngörülmüş, yıl sonunda bütçe gerçekleşmesi ise 419.437.182,75 TL'dir

Kurumun 2016 gelir bütçesi 407.000.000,00 TL tahmin edilmiş, yıl sonunda gerçekleşen gelir ise 463.959.894,49 TL'dir

Tablo 1: 2016 Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu

HESAP ADI	2016 BÜTÇE TAHMİNİ	2016 GERÇEKLEŞEN GİDER	2016 GERÇEKLEŞME ORANI (%)
PERSONEL GİDERLERİ	35.310.000,00	30.926.728,76	87,59%
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	5.930.000,00	4.993.305,23	84,20%
MAL VE HİZMET ALIM	207.947.000,0	228.806.686,38	110,03%
FAİZ GİDERLERİ	27.500.000,00	26.699.995,54	97,09%
CARİ TRANSFERLER	-	-	-
SERMAYE GİDERLERİ	122.313.000,00	128.010.466,84	104,66%
SERMAYE TRANSFERLERİ	-	-	-

BORÇ VERME	0	0	0
YEDEK ÖDENEK	21.000.000,00	0	0
TOPLAM	420.000.000,00	419.437.182,75	99,87%
HESAP ADI	2016 BÜTÇE TAHMİNİ	2016 GERÇEKLEŞEN GELİR	2016 GERÇEKLEŞME ORANI (%)
VERGİ GELİRLERİ	-	-	-
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	325.600.000,00	385.798.947,58	118%
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR	-	-	-
DİĞER GELİRLER	81.400.000,00	78.562.942,19	97%
SERMAYE GELİRLERİ	-	-	-
ALACAKLARDAN TAHSİLATLAR	-	-	-
RED VE İADELER (-)	-	(401.995,28)	
TOPLAM	407.000.000,00	463.959.894,49	114%

Kurumun son üç yıl bütçe giderleri incelendiğinde mal ve hizmet alımlarında yıllar itibariyle bir artış görüldüğü, diğer giderlerde olağanüstü bir artış görülmemektedir.

Tablo 2: Son 3 Yıl Bütçe Giderleri Tablosu

HESAP ADI	2014	2015	2016
PERSONEL GİDERLERİ	25.290.455,64	29.439.407,15	30.926.728,76
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	4.017.792,09	4.766.919,22	4.993.305,23
MAL VE HİZMET ALIMLARI	139.789.481,48	188.718.137,48	228.806.686,38
FAİZ GİDERLERİ	19.078.505,55	20.591.425,25	26.699.995,54
SERMAYE TRANSFERLERİ	96.476.957,72	114.861.312,36	128.010.466,84
BORÇ VERME	24.112.459,96	0,00	0,00

TOPLAM	308.765.652,44	358.377.201,46	419.437.182,75
---------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Kurumun bütçe gelirleri incelendiğinde gelirlerin her yıl belirli bir oranda arttığı görülmektedir. Bunun sebebinin kurumun ana geliri olan su gelirlerinin her ay enflasyon oranında artırılmasıdır.

Tablo 3: Son 3 Yıl Bütçe Gelirleri Tablosu

HESAP ADI	2014	2015	2016
VERGİ DIŞI GELİRLER	0	24.090,19	0,00
TEŞEBBÜS VE MÜLKİYET	277.342.928,08	329.138.987,18	385.798.947,58
DİĞER GELİRLER	56.299.381,52	74.734.528,55	78.562.942,19
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER	162.766,08	266.395,77	401.995,28
GENEL TOPLAM (800-810)	333.479.543,52	403.688.321,12	463.959.894,49

Kurumun 2016 yılı bütçesi için 13.000.000 TL açık tahmin edilmiş ve bunun borçlanma yoluyla finanse edilmesi karara bağlanmıştır. Yıl sonu bütçe gerçekleştirmelerine bakıldığında bütçenin 44.522.711,74-TL fazla verdiği görülmektedir.

Kurum mali tablolarında borçlanmanın önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. 31.12.2016 tarihi itibarıyla kurumun toplam borcu 907.737.346,69-TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5 nci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,

- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet Sonuçları Tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve

uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Yağmur Sularının Uzaklaştırılması ve Dere Islahı Harcamalarının Büyükşehir Belediyesinden Alacakların Muhasebeleştirilmemesi ve Alacakların Tahsilatının Yapılmaması

Kurum tarafından son üç yılda yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için yapılan toplam 33.853.294,59-TL harcamanın ilgili belediyeden tahsil edilmemiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "*Büyükşehir ve ilçe belediyelerinin görev ve sorumlulukları*" başlık 7 nci maddesi;

"Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

...

r) Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak.

... " şeklindedir.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanununun Ek 5 inci maddesinde;

"Bu Kanun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanır." denilmektedir.

Aynı Kanun'un

"Görev ve yetkiler" başlıklı 2 nci maddesinde;

İSKİ'nin görev ve yetkileri şunlardır:

...

b) Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu

projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

...

d) Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak,

...”

“Yağmur sularının uzaklaştırılması” başlıklı 25 inci maddesinde;

“Yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili tesislerin yapılması veya bu tip tesislerin işletilmesi, gerekli harcamalar ilgili belediyelerce karşılanmak şartıyla İSKİ tarafından yerine getirilir. Bu tesislerin yapılması veya işletilmesine ilişkin harcamalar tarifelere dahil edilemez.”

Hükümleri mevcuttur.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda büyükşehir belediyelerine verilen görevler açıkça sayılmıştır. Buna göre, su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak büyükşehir belediyelerinin görevleri arasındadır. Belirtilen maddenin ikinci fıkrasında ilçe belediyelerinin görevleri sayılmıştır. İlçe belediyelerinin görevleri arasında suyla veya yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili herhangi bir hususa yer verilmemiştir.

Su ve kanalizasyon hizmetleri aboneler için ücret karşılığında yapılmakta ve bu hizmetten yararlananlar bunun bedelini ödemektedirler. Oysa yağmur suyunun uzaklaştırılmasına ilişkin harcamalar 2560 sayılı Kanuna göre ilgili su ve kanalizasyon idaresi tarafından yapılmakta ancak buna ilişkin harcamalar tarifelere dahil edilememektedir. Bunun en önemli nedeni bir kamu hizmeti olan yağmur suyunun uzaklaştırılması işlerinin ilgili belediyenin görev ve sorumluluğu altında olmasıdır. Dolayısıyla yapılan bu harcamaların abonelere yüklenmemesi gerekmektedir.

Su ve kanalizasyon hizmetlerinin tek merkezden yürütülmesi büyük önem arz

etmektedir. Nitekim bunun sağlanabilmesi için büyükşehirlerde büyükşehir belediyesine bağlı su ve kanalizasyon idareleri kurulmuştur. Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, dere ıslahını yapmak gibi görevler buna paralel olarak büyükşehir belediyelerine verilmiştir. Buna göre bağlı idareler yağmur suları ve dere ıslahı için yapılan harcamaları büyükşehir belediyelerinden tahsil etmelidirler.

İdarenin yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için 2014 yılında 14.677.397,18-TL, 2015 yılında 22.024.387,61-TL, 2016 yılında 17.689.006,80-TL harcama yaptığı, bu tutarın toplamının 54.390.791,59-TL olduğu, toplam tutardan 20.853.294,00-TL'yi Büyükşehir Belediyesi'ne olan borçlarından mahsup ettiği, kalan tutar olan 33.853.294,59-TL nin mali tablolarında yer almadığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla mali tablolarında 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabının 33.853.294,59-TL eksik gözükmemesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; İdarenin yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için yapılan harcamalardan ilgili belediyeden tahsil edilemeyen toplam 33.853.294,59.-TL'lik tutar 2017 yılı içerisinde kayıtlara alınmış olup Büyükşehir Belediyemize bildirilmiştir, denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu tutarın muhasebe kayıtlarına alındığını belitmiş iseler de bulguda tespit edilen hususlara ilişkin yapılan işlemler 2017 yılında gerçekleştiği için bulguda bahsedilen hatalar 2016 yılı mali tablolarını etkilemektedir ve mali tablolarında 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabının 33.853.294,59-TL eksik gözükmemesine neden olunmuştur.

BULGU 2: Abonelerden Alınan Depozito Bedelinin Bir Kısımının Kurumun Mali Tablolarında Yer Almaması

Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Tarifeler Yönetmeliği'nin "Abone Olma Koşulları, Güvence Bedeli ve Uygulama Esasları" başlıklı 17 nci maddesinde;

"Sözleşme imzalayan her aboneden;

a) Su Abonelerinde:

1. Meskenlerde: Sözleşme imzalayan her aboneden depozit ücreti olarak birinci kademe su tarifesinin 30m³ karşılığı teminat (depozit) olarak alınır.

Hesaplama: (1. Kademe su ücreti) x 30 = Mesken Depozit Ücreti

2. İşyeri ve Sanayi Abonelerinde: İşyeri ve sanayinin sınıfı, büyüklüğü çalışan işçi sayısı ve üretimde kullanılan suyun rolü dikkate alınarak; ilgili yerlerde kişi başına su tüketim miktarı baz alınarak hazırlanan emsal sarfiyatlar listesine göre abonenin ait olduğu tarife grubunun birinci kademesindeki ücretle çarpılarak elde edilen bedel kadar teminat (depozit) alınır. Ancak hesaplanan depozito ücreti mesken abonelerinden alınan 30 m³'lük tonajın altında olamaz.

Hesaplama: (1. Kademe su ücreti) x (Emsal sarfiyat) = Sanayi ve İşyeri Aboneleri Depozit Ücreti” düzenlemesi yer almaktadır.

Bu Yönetmelik hükmü gereğince, sözleşme imzalayan her mesken ve işyeri abonesinden 30 m³ su bedeli depozito bedeli alınması gerekmektedir. Ancak yapılan incelemede idare tarafından bazı abonelerden depozito bedeli alınmadığı tespit edilmiştir.

31.12.2016 tarihi itibarıyla depozito alınmayan abone sayısının 63.471 olduğu ve alınması gereken 4.385.347,50-TL depozito bedelinin alınmadığı görülmüştür. Dolayısıyla 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabını bu tutar kadar eksik gözükmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 1- Tarifeler Yönetmeliğimizin *Abone Olma Koşulları ve Uygulama Esasları* başlığının 4-b bendinde belirtildiği üzere “*Resmi daire, kamu kurum ve kuruluşlarından teminat (depozit) alınmaz.*” hükmü gereğince hizmet alanımızda mevcut 2513 adet kamu kurumundan depozit bedeli alınmadan abonelikleri tesis edilmiştir.

2- Tarifeler Yönetmeliğimizin *Abone Çeşitleri, Yeraltı Suları Kullanımı, Diğer Hususlar* başlığı altında 6-4 bendinde belirtildiği üzere “*İbadethanelerin su ve kanalizasyon hizmetleri GASKİ tarafından ücretsiz olarak karşılanır*” hükmü gereğince hizmet alanımızda mevcut olan 370 adet ibadethanenin abonelikleri depozit bedeli alınmadan tesis edilmiştir.

3- Büyükşehir Belediyesi Merkez Hizmet sınırlarında mevcut olan 60.588 adet aboneliğin depozit bedelleri tahsil edilmiş ve arşiv kayıtlarımızda söz konusu aboneliklerin depozit kayıtları olduğu halde, kurumumuz nezdinde abone yönetim programında yapılan

değişiklik neticesinde, depozit bilgileri dijital ortama aktarılamamış ve dolayısıyla depozit kayıtları elektronik ortamda görüntülenememektedir.

Sonuç itibari ile kurumumuz nezdinde, kamu kurum ve kuruluşları ile ibadethaneler haricinde, özel ya da tüzel kişilikler adına teminat (depozit) ve abonelik bedeli tahsil edilmeden herhangi bir tarife grubundan abonelik tesisi yapılmamaktadır.

Sonuç olarak Kurum 60588 tane abonenin kayıtlarının muhasebe kayıtlarında olmadığını kabul etmiştir. Kurumun arşiv kayıtlarında yer alan ve depozito alınmış abone bilgilerini muhasebe kayıtlarında yer alması gerekmektedir. Aboneden alınan depozitoların muhasebe kayıtlarına gösterilmemesi sonucu idarenin borç ve yükümlükleri arasında yer alan *430 Nolu Alınan Depozito ve Teminatlar* hesabının 4.385.347,50-TL eksik görünmesine yol açmıştır

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gaziantep Su ve Kanalizasyon Genel Müdürlüğü 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 5393 Sayılı Belediye Kanunu Hükümlerine Aykırı Olarak Borçlanma Sınırının Aşılması

Kurumun borç stokunun 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belirtilen sınırın üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Borçlanma" başlıklı 68 inci maddesinin birinci fıkrası (d) bendinde; Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarının, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamayacağı, bu miktarın büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanacağı düzenlenmiştir.

İdarenin 2015 yılı sonu bütçe geliri 403.688.321,12-TL, % 3,83 lik yeniden değerlendirme uygulandığında bu tutar 419.149.583,82-TL'dir. Kanun'a göre bu tutar büyükşehir bağlı kuruluşları için borçlanabileceği tavanı teşkil etmektedir.

Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi'nin 2016 yılı sonu itibariyle bilançosuna göre 907.737.346,69-TL borcu bulunmaktadır. Mevcut borç stokunun, anılan mevzuat hükmüne göre borçlanma sınırının üzerinde olduğu görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurum olarak 5393 sayılı belediye kanununa göre 2016 yılı içerisinde borçlanabileceğimiz sınırı aşmış bulunmaktayız. İlerleyen dönemlerde borçlanma sınırı aşılmasını için gerekli tedbirler alınacaktır.

Sonuç olarak Kamu idaresinin bundan sonra yapacağı borçlanmalarda mevzuat hükümlerine dikkat etmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Kuruma Ait Taşınmazların Bedelsiz Olarak Kullanılması

Yukarıbayır Mahallesi ve Hacıbaba içme suyu arıtma tesislerinde bulunan taşınmazlar

üzerine çok sayıda televizyon-radyo vericileri konulmasına izin verilmesine rağmen bunun karşılığında hiçbir bedel alınmamıştır.

2560 sayılı İSKİ Kanunu'nun "Görev ve Yetkiler" başlıklı 2 nci maddesinin "e" bendinde;

"Her türlü taşınır ve taşınmaz malı satın almak, kiralamak, ekonomik değeri kalmamış araç ve gereçleri satmak, İSKİ'nin hizmetleriyle ilgili tesisleri doğrudan doğruya yahut diğer kamu veya özel kuruluşlarla ortak olarak kurmak ve işletmek, bu maksatla kurulmuş veya kurulmakta olan tesislere iştirak etmek" hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun "Genel Müdür ve Yardımcıları" başlıklı 11 inci maddesinin "g" bendinde "... yönetim kurulunun vereceği yetki dahilinde alım, satım, ihale ve kira işlerini yapmak..." denilmektedir.

Bedelsiz olarak kullanım izni verilen kuruma ait taşınmazların, ilgili kanun hükümleri dikkate alınarak televizyon-radyo şirketlerine kiralanması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kuruma ait taşınmazların bedelsiz olarak kullandırılmaması için;Yönetim Kurulu Kararı alınıp sonrasında gerekli işlemlere başlanılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresine ait taşınmazların bedelsiz kullandırılmaması ve taşınmazların kullandırılmasında mevzuat hükümlerine uyulması gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınır Mal Yönetmeliği'nde Esas Alınan Sorumluluk İlkesine Aykırı Hareket Edilmesi

Taşınır Mal Yönetmeliği'nde taşınırlara ilişkin sorumluluğun her bir harcama birimine ait olması ve taşınır yönetim hesabının harcama birimleri itibariyle verilmesi gerektiği

belirtilmesine rağmen, Kamu idaresinin taşınır mallarının tamamının Makine İkmal Daire Başkanlığı'nda kayıtlı olduğu görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 5 inci maddesinde sorumluluktan bahsedilmiş olup, ilgili madde şu şekildedir;

“Harcama yetkilileri taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumludur. Harcama yetkilileri taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirir.”

Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, taşınır hesabının harcama birimleri itibariyle verilmesi gerektiği, söz konusu hesaptan harcama birimleri itibariyle en üst yetkili sorumlunun harcama yetkilisi olduğu, harcama yetkilisinin de sorumluluğunu taşınır kayıt ve taşınır kontrol yetkilisi görevlileriyle yürütmesi gerektiği ifade edilmiştir. Yönetmelik, sorumluluğa esas olarak her bir harcama biriminin sorumluluğunu esas almıştır.

Kurumun taşınır mallarının tamamının Makine İkmal Daire Başkanlığında kayıt edildiği ve bu birimden diğer harcama birimlerine dağıtımın yapıldığı görülmüştür. Bununda Taşınır Mal Yönetmeliği'nde belirlenen harcama birimleri itibariyle sorumluluk ilkesine ters düşmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Bulguda belirtilen hususlarla ilgili olarak Taşınır Mal Yönetmeliğinin 5. maddesinde bahsedilen sorumluluğa uygun olarak tüm birimlere taşınır malların devir işlemi gerçekleştirildiği beyan edilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi taşınır işlerinin kaydında Taşınır Mal Yönetmeliğine uygun hareket etmelidir.

BULGU 4: Yevmiye Numaralarının Birbirini Takip Etmemesi ve İşlem İçermeyen Boş Yevmiyelerin Olması

Yevmiye numaralarının yevmiye defterinde müteselsil olarak yer almayıp arada atlamaların olduğu görülmüştür.

Yevmiye defterinde yevmiye numaraları 1'den başlayıp 16053 ile bitmektedir. Ancak arada 5719 yevmiyede herhangi bir işlem olmadığı tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 43 üncü maddesinin 1 inci ve 4 üncü fıkrasında;

“(1) İşlemler, yevmiye tarih ve numara sırasına göre ve maddeler halinde yevmiye defterine günlük olarak kaydedilir; buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı defterlere sistemli bir şekilde dağıtılır.

...

(4) Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında (1) den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Gerek yevmiye defteri ve gerekse büyük defter ve yardımcı defter kayıtlarında bu yevmiye numaraları esastır.” denilmektedir.

Ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişleri birbirlerini takip eden yevmiye numaraları ile numaralandırıldığından sayı atlamaması ve ardışık olarak birbirini takip etmesi gerekmektedir. Müteselsil olmayan yevmiye numarası eksik ya da kayıp evrak durumuna yol açabilecektir. Bu nedenle yevmiye numaralarının atlamadan, ardışık olarak muhasebe belgelerine verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kurum olarak 2016 yılı içerisinde ödeme emri belgeleri ve muhasebe işlem fişleri birbirlerini takip eden yevmiye numaraları ile numaralandırılmasına rağmen gün ve ay sonlarında yevmiye numarasına ihtiyaç duyulduğundan boş yevmiye bulunmaktadır. Bundan sonraki dönemlerde Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine göre yevmiyeler birbirini takip eden muhasebe işlem sırasına göre kayıt altına alınmasına özen gösterileceği beyan edilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgumuza iştirak edilerek bundan sonraki işlemlerde atlayan yevmiye kaydı konusunda mevzuata uygun hareket edileceği belirtildiğinden 2017 yılı denetimlerinde bu hususta yapılanlar yeniden değerlendirilecektir.

BULGU 5: İller Bankasından Proje Kredisi Alınarak Yapılan İşlerin Bütçe Hesaplarında Gösterilmemesi

İdare tarafından İller Bankasından proje kredisi alınarak yapılan işlerin muhasebeleştirilmesinde bütçe hesaplarının kullanılmadığı anlaşılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 51'inci maddesinde:

“Kamu gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir. Bütçe gelirleri tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir.” hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin 300 Banka Kredileri Hesabı Başlıklı 233 üncü maddesinde İller Bankasından alınan kredilerinin nasıl muhasebeleştirileceği gösterilmiştir. Buna göre İller Bankasından alınan borçlara karşılık İller Bankasınca kurum paylarından mahsubu yapılan tutarlardan anapara tutarı bu hesaba borç, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630-Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, paylardan borç mahsubu yapıldıktan sonra gönderilen tutar 102- Banka Hesabına borç, o ayki toplam kurum payı 600- Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, kurum payı toplamı 805-Gelir Yansıtma hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

Aynı Yönetmeliğin “400 Banka kredileri hesabı” başlıklı 302 nci maddesinde;

“İller Bankasından alınan borç tutarlarından vadesi bir yıldan az olan tutarlar 300-Banka Kredileri Hesabına, vadesi sonraki dönemleri ilgilendiren tutarlar bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 300-Banka Kredileri Hesabına alacak kaydedilir.” Denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin “830 Bütçe Giderleri Hesabı” başlıklı 335’inci maddesinde:

“Bu hesap, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılır.”

Denilmektedir.

Yukarıdaki hükümlere uyarınca; İller Bankasından proje karşılığı alınan kredilerde yüklenici tarafından yapılan işler karşılığı düzenlenen hakedişler kurum tarafından kayıtlara alınırken şu kayıt yapılmaktadır.

258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	XXX	
400	Banka Kredileri Hesabı		XXX

Kurumun yapması gereken kayıt şu şekilde olmalıdır.

258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	XXX	
400	Banka Kredileri Hesabı		XXX

830	Bütçe giderleri Hesabı	XXX
835	Gider Yansıtma Hesabı	XXX

İller Bankasından alınan kredilerinin hatalı muhasebeleştirilmesi sonucunda bütçe hesaplarından 830 Bütçe giderleri Hesabının ve 835 Gider Yansıtma Hesabının 70.774.612,00-TL eksik görünmesine neden olunmuştur. Bu hatalı işlem sonucunda 2016 yılı bütçe kesin hesabında yer alan bütçe giderlerinin eksik görünmesine ve aynı zamanda bütçe uygulama sonuçları tablosunda yer alan gerçekleşen giderin 70.774.612,00-TL eksik görünmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; Kurum olarak İller Bankasından proje kredisi alınarak yapılan işler 2017 yılı içerisinde bütçe hesaplarında gösterilmeye başlanmıştır.

Sonuç olarak Kamu İdaresi İller Bankasından proje kredisi alınarak yapılan işlerin bütçe hesaplarına kaydı konusunda mevzuata uygun hareket etmeyerek 2016 yılı bütçe giderlerinin 70.774.6123,00-TL eksik görünmesine neden olmuştur.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları****GAZİANTEP SU VE KANALİZASYON İDARESİ 2016 YILI BİLANÇOSU****GAZİANTEP SU VE KANALİZASYON İDARESİ 2016 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF		PASİF	
DÖNEN VARLIKLAR	218,535,873.28	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	283,021,520.48
		KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	99,379,370.65
HAZİR DEĞERLER	5,480,289.84	BANKA KREDİLERİ HESABI	29,354,273.10
KASA HESABI	0.00	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR	70,025,097.47
BANKA HESABI	2,320,684.89	FAALİYET BORÇLARI	35,292,905.83
VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ	0.00	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	20,167,387.90
DİĞER HAZİR DEĞERLER	0.00	BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	15,125,517.80
BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	3,159,604.95	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	7,219,880.98
FAALİYET ALACAKLARI	132,053,006.49	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3,393,367.30
GELİRLERDEN ALACAKLAR	131,356,841.18	EMANETLER HESABI	3,826,513.68
VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	696,165.31	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	125,284,807.20
KURUM ALACAKLARI	8,677,098.84	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	2,499,629.60

KURUMCA VERİ LEN BORÇLAR	8,673,061.95		ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	218,150.82
TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	4,036.89		FONLAR VEYA DİĞER KAMU PAYLARI	6,928,983.42
DİĞER ALACAKLAR	230,852.58		KAMU İDARELER PAYLARI	256,276.10
K İŞİLERDEN ALACAKLAR	230,852.58		VADESİ GEÇM İŞ, ERTELENMİŞ	115,381,767.16
STOKLAR	22,132,063.02	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		3,112,942.00
İLK MADDE VE MALZEMELER	22,132,063.02		KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	3,112,942.00
ÖN ÖDEMELER	686,306.94	GELECEK AYLARA ATILAN GİDERLER VE		12,731,613.82
AVANS VE KREDİLER	0.00		GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	12,731,613.82
PERSONEL AVANSLARI	0.00	DİĞER KISA VADELİ YABANCI		0.00
BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	672,543.86		HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	0.00
MAHSUP DÖNEMİNE	13,763.08			
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	110,638.61	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		840,219,380.50
GELECEK AYLARA AİT	110,638.61	UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR		808,357,976.04
DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	49,165,616.96		BANKA KREDİLER HESABI	243,245,286.98
DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	49,165,616.96		KAMU DARELERİNE MAL	565,112,689.00
İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	0.00	DİĞER BORÇLAR		28,902,919.00
			ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	28,902,919.00
DURAN VARLIKLAR	720,632,469.27	ALINAN AVANSLAR		0.00
			ALINAN DİĞER AVANSLAR	0.00
MAL DURAN VARLIKLAR	12,998,556.60	BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		0.00

MAL KURULUŞLARA	0.00		KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	0.00
MAL VE HİZMET ÜRETEN	12,998,556.60		GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE	2,958,485.46
MADDİ DURAN VARLIKLAR	705,796,822.62		GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2,958,485.46
ARAZ VE ARSALAR HESABI	6,650,082.22			
YERALTI VE YERÜSTÜ	1,042,916,433.81		ÖZKAYNAKLAR	184,072,558.43
BİNALAR HESABI	6,398,062.96		NET DEĞER HESABI	372,731,701.19
TESİS, MAKİNE VE	15,724,855.82		NET DEĞER HESABI	372,731,701.19
TAŞITLAR GRUBU	29,070,586.51		GEÇMİŞ YILLAR FAALİYET	140,778,404.40
DEMİRBAŞLAR GRUBU	5,696,188.59		GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU	140,778,404.40
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	561,952,836.16		DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	47,880,738.36
YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	161,293,448.87		DÖNEM OLUMLU FAALİYET	47,880,738.36
MADDİ OLMAYAN DURAN	637,123.46			
HAKLAR HESABI	11,305,800.81		Pasif Toplam	939,168,342.55
ÖZEL MALİYETLER HESABI	3,920,968.05			
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	14,589,645.40			
GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	0.00			
GELECEK YILLARA AİT	0.00			
DİĞER DURAN VARLIKLAR	1,199,966.59			
ELDEN ÇIKARILACAK	3,328,477.29		NAZİM HESAPLAR	225,947,301.82
BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2,128,510.70		NAKT DİŐİ TEMİNATLAR VE K LERE	49,775,953.20
			TEMİNAT MEKTUPLARI	49,392,759.02

Aktif Toplam	939,168,342.55	VERİLEN TEMİNAT		383,194.18
NAZIM HESAPLAR	225,947,301.82	TAAHHÜT HESAPLARI		176,171,348.62
NAKİT DIŞI TEMİNATLAR VE	49,775,953.20	GİDER TAAHHÜTLER		176,171,348.62
TEMİNAT MEKTUPLARI	49,392,759.02			
		TAAHHÜT HESAPLARI		176,171,348.62
VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI	383,194.18	GİDER TAAHHÜTLER		176,171,348.62
Genel Toplam	1,165,115,644.37	Genel Toplam		1,165,115,644.37

GAZİANTEP SU VE KANALİZASYON İDARESİ 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	CARİ YIL (N)	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	CARİ YIL (N)
	I	II	III	IV				I	II	III	IV		
630	01				Personel Giderleri	59.557.201,89	600	01				Vergi Gelirleri	15.384.607,64
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.929.640,44	600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	72.472.159,11
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	312.452.843,84	600	05				Diğer Gelirler	556.993.978,72
630	04				Faiz Giderleri	172.518.480,06	600	11				Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	32.020.612,90
630	05				Cari Transferler	42.520.340,20	600	25				Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	21.803,00
630	07				Sermaye Transferleri	1.556.252,00							
630	11				Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	16.594,91							
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	21.811.928,14							
630	13				Amortisman Giderleri	18.757.958,97							

630	14			İlk Madde ve Malzeme Giderleri	105.208.191,74								
630	25			Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	641.088,34								
630	99			Diğer Giderler	0,06								
GİDERLER TOPLAMI					742.970.520,59	GELİRLER TOPLAMI					719.130.896,29		

FAALİYET SONUCU	-23.839.624,30
(+/-)	

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>